Štev. 4. (Poštno tek. račun. - C. C. con la Posta). V Trstu, petek 25. januarja 1924. Leto II.

Izhaja vsak petek opoldne.
Naslov: Trst-Trieste
Casella Centro 37
ali pa: via Geppa 17/III.
Izdaja: konsorcij Malega lista

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

Odg. urednik Ivan Hervatin

Mestna knjižnica Ljubljana - Jugosla

Male novice

Mali koledar.

Petek, 25. jan.: spreobrnenje sv. Pavla in sv. Marin — Sobota, 26. jan.: Polikarp — **Nedelja, 27. jan.: Ivan Zlatoust** — Pondeljek, 28. jan.: Julijan — Torek, 29.: jan Frančišek Saleški — Sreda, 30. jan.: sveta Martina — Četrtek, 31. jan.: Peter nol.

*

Sv. Janez Krizostom — Zlatoust je zagledal luč sveta l. 347. v Antijohiji. Oče njegov je bil visok oficir. Sin njegov pa se je posvetil izobrazbi govorništva Vsled svojih talentov je postal škof v Carigradu. Dvakrat je bil pregnan in je tudi umrl v pregnanstvu l. 407. Njegovi ostanki počivajo v baziliki svetega Petra v Rimu. Papež Pij X. ga je določil za patrona vseh pridigarjev. Nič manj slaven kot pridigar je pa tudi kot škof, ki se v izvrševanju svoje pastirske službe ni brigal zato, če se komu zameri. Na prižnici in povsod je šibal greh, če tudi so bili pri tem prizadeti visoki krogi in sam cesarski dvor. Zaraditega je umrl v pregnanstvu.

Zgodovinski koledar.

25. jan. 1537. Hrv. odb. v Križevcih pon. Turkov. — **26.** jan. 1886. ust. akad. podružnice D. sv. C. M. v Gradcu. — **27.** jan. 1826.* (rojen) Saltykov, ruski satirik. — **28.** jan. 1831.* M. Pavlinović, hrv. rodoljub. — **29.** jan. 1839.* Lorković, hrvaški pisatelj. — **30.** jan. 1868. hrv. sabor izbere odb. za nag. z Ogrsko. — **31.** jan. 1808. Napoleon odpravi dubrov. republiko.

Učitelj Medvešček

v Dekanih je bil obsojen na 8 mesečno ječo, ker da je falzificiral ljudsko štetje, pri čemer da je zapisoval za Slovence take, ki so Lahi. — Medvešček je značajen Slovenec, njegov brat fašist, oče (tudi učitelj) tudi fašist.

Tržaški deželni zbor

je imel sejo 17. januarja. Pretresel je tele načrte in predloge:

Davek na vozove in posle za občine **Rodik, Zgonik, Sežana, Veliki repen, Lokev; davek na obrate za občino Št. Peter** na Krasu, **Hrenovice;** odpravnino občinskemu slugi v **Sežani,** najem sobe in nakup pohištva za županstvo **Št. Peter.**

Noče plačati davka.

Neki gostilničar v Puli, G. Francovich, noče plačevati davka na nadpis. Zbrisati je dal vseh sedem besed, ki so dosedaj tvorile nadpis. Namesto nadpisa je dal napraviti sliko: litrsko steklenico, kozarec, hlebček kruha, kolo sira, vrček piva, dve klobasici in tri krogle za balincanje.

Mnogi vojni invalidi

čakajo pokojnine, a še vedno zaman. Prošnje ležijo v Rimu. Uradnikom pa, ki bi morali skrbeti za te revne ljudi, se dobro godi. V Rimu imajo svoje urade na trgu Venezia. Ravnatelj urada (kom. Fattorosi) ima 34.000 lir na leto, torej 2830 lir na mesec, dva uradnika v ravnateljstvu imata po 18.000 lir plače itd. Ubogi ljudje pa čakajo par liric. To Vam je pravica...

Italijanske luke in izseljenci.

Štiri luke so, ki se jih poslužujejo izseljenci: Genova, Napoli, Palermo in Trst. V času od 1. jan. do 30. septembra 1923. se je izselilo preko teh 4 mest 129.472 izseljencev. V Genovi je stopilo na parnik 57 tisoč (44%), v Napoliju 55 tisoč (42½%), v Palermu 9 tisoč (7%), v Trstu pa samo 8.480 (6.6%) oseb.

Ruski diktator-umrl

Dne 21. t. m. je umrl ruski diktator — Lenin. Bil je rojen 10. aprila l. 1870. v Simbiesku ob Volgi. Dovršil je gimnazijske študije; nato se je vpisal na univerzo v Kazanu ter študiral pravo. Toda ker se je udeležil nekega dijaškega gibanja, je bil začasno izključen iz šole. L. 1890. se je izselil ter se nato bavil v inozemstvu s časnikarstvom. Spisal je več knjig in snopičev, kjer je pozival delavstvo k revoluciji. Prva leta svetovne vojne je prebil v Švici; tu je posvetil vse svoje življenske sile propagandi proti kapitalistom, vojski in carizmu. Lenin je organiziral l. 1917. boljševiško revolucijo.

Koliko ljudi je padlo v zadnji svetovni vojni?

Po statistiki, ki jo je sestavil prof. Bogart, je padlo v zadnji svetovni vojni **10,004.771 mož.** Tej številki je treba dodati še polovico od **5,893.000** vojakov, ki so bili označeni za pogrešene in o katerih ni bilo do konca l. 1919. nikake vesti. Tako pridemo do številke **12,996.571** padlih na vojnem polju. Tem je treba še dodati **6 milijonov** ljudi, ki so umrli za «špansko» mrzlico v letu 1918. Poleg tega so Turki pomorili **4 milijone** Armencev, Judov, Sircev in Grkov. Dalje moramo prišteti **še milijone** moških in otrok, ki so pomrli na Balkanu, v Avstriji, Nemčiji in Rusiji. Če upoštevamo vse te žrtve, pridemo do **30 milijonov ljudi, ki jih je zahtevala zadnja vojna.** — Izmed teh 30 milijonov odpade največ na **slovanske narode;** samo Rusov je padlo nad 4 milijone, Srbov 775.000. Za Rusi pridejo takoj Nemci z 2 milijonoma, nato Francozi z 1,132.000 in Italijani s 550.000 mrtvimi. Vojna je trajala **1567 dni.** Vsak dan je padlo povprečno 8294 ljudi. Zadnja svetovna vojna je dosegla **rekord moritve.**

† Franjo Dular.

Dne 14. t. m. je umrl v Bos. Gradiški **Franjo Dular,** vpok. nadveterinar in posestnik v 64 letu svoje starosti. Zaslužno je njegovo delovanje v stroki živinozdravilstva in živinoreje. Spisal je gospodarsko-poučne knjige, ki jih je izdala Mohorjeva družba in sicer: «Domači živinozdravnik», «Umna živinoreja», «Gospodarski nauki» in še več drugih poučnih črtic. Bil je odlikovan z redom Sv. Save IV. razreda.

V Zagorju

prodaja Mali list gospod Ivan Marinčič.

Ker ni Malega lista bral.

Na Vatovljah je fant, ki so mu v vojski skoz in skoz prestrelili ušesi in je povsem gluh. Ima vsa pravico do invalidnine. Te dni pa smo izvedeli, da revež — še ni vložil prošnje. Čas pa je definitivno potekel 31. dec. 1923. To smo parkrat poročali v Malem listu, toda nesrečnež ga ni bral in zato ostane revež brez pokojnine.

Žene za varstvo otrok in mladostnih oseb.

V Avstriji pripravljajo reformo kazenskega zakonika. Da to delo pospeši, je dunajsko ženstvo vseh strank priredilo javen shod, na katerem so govornice zahtevale, da se v novem kazenskem zakoniku določbe proti nravnim zločinom nad otroci in mladostnimi osebami izpopolnijo in poostre ter da se nemudoma najdejo sredstva, da se ti zločini preprečijo oziroma najstrožje kaznujejo.

Iz Kolaričevega življenja.

Ropar Ivan Kolarič se je rodil 10 aprila l. 1900 v Puli. Ko je imel 15 let je izgubil starše. Podal se je po svetu ter se več let potikal po tujini (po Avstriji, Nemčiji). Bil je prvič zaprt v Leibnitzu (Avstrija) in sicer radi neke tatvine; moral je biti v zaporu tri leta. Vrnil se je v svoj kraj ter se je zaposlil kot mesar, toda kmalu se je preselil v rovinjske zapore, zopet radi tatvine. Iz zaporov se mu je kmalu posrečilo pobegniti in vrnil se je v Pulo; bil je zopet aretiran. V zaporu si je izdelal ponarejene ključe s pomočjo katerih se mu je na neverjetno drzen način posrečilo pobegniti. Paznik ga je celo pozdravil, ko je odhajal, misleč, da je kak uradnik. Pribežal je v naše mesto, kjer pa je bil zopet aretiran. Ko je prestal kazen se je nekega dne sprl z dvema orožnikoma in je enega ustrelil, drugega pa težko ranil. Kolarič je od tedaj živel v večnem boju z orožniki; z največjo drznostjo se je pojavil zdaj v tem, zdaj v onem kraju. Nobeden mu ni mogel do živega čeravno je bila za njegovo glavo razpisana nagrada 10.000 L.

Društvo drž. upokojencev v Trstu

naznanja, da ima na razpolago znesek 50 lir, ki se podeli kaki ubogi vdovi z nedoletnimi otroci, ki je članica društva. Prosilke naj se zglasijo z listinami do 31. jan. t. l. v sedežu društva v ul. Cecilia de Rittmeyer št. 7, II. nadstr. od 10. — 12. ure.

Plačanci na delu.

Uprava Malega lista je prejela od lastnika neke svetoivanske tobakarne dopisnico, v kateri odpoveduje prodajo našega lista. Mi smo se takoj podali k dotičnemu tobakarnarju, ki se je čudom čudil dopisnici, ki je sploh ni pisal in je pristavil: «To so lumpi! Jaz prodajam zelo rad vsak list; Mali list se sploh ves proda, kar ga dobivam in jaz ga tudi rad berem». Umljivo je torej, da so poslali odpovedalno dopisnico bankirski mezdeniki, ki jim je trn v peti naš list, ker brani interesse ubogega ljudstva.

91 let staro dekle

živi v Gočah na Vipavskem: Magdalena Vouk, ki je še vedno lahkega koraka in čita brez naočnikov.

Lansko leto

je smelo izseliti v Združene države 42.000 Lahov, prošenj pa je bilo vloženih 580.000!

Znamenit nagelj.

Kdor gre v Erzelj, naj ne pozabi na nagelj, ki ga gojijo «Starešinovi». Nagelj je 80 let star, še vedno rodi. V deblu ima obseg moškega zapestja.

MIHEC: Praznik se bo praznoval;
Srb je Lahu Reko dal
„Pašič“ - kliče Mušo in
„Pridi k nam v večni Rim.“

JAKEC: Pašič pravi: To storim,
rad jaz pojdem v večni Rim;
samo tega se bojim,
mačko v žaklju da dobim.

Tujci in italijanske luke.

Tujci, ki prihajajo v Italijo iz prekomorskih dežel, se izkrcajo v Genovi, Napoliju, Trstu, Palermu, Messini. V Napoliju izstopi 52% oseb, v Genovi 31½%, v Palermu 14%, v Trstu 1%, v Messini 1% tujcev. Kako daleč je Trst v primeri z Genovo!

O podelitvi it. državljanstva.

Ako kdo obremenjuje državo do 2000 lir letno, se bo njegova opcija reševala že na prefekturah; za interesirance nad to svoto pa mora priti odobritev iz Rima.

Za obremenitve se smatrajo: zamenjava vlog pri a.-c. poštni hranilnici, pokojnina, vojna odškodnina in slično.

Vsi nemški učitelji

kanalske doline od Bele peči pa do Pontebe, Nemci in nemškutarji, so se učlanili v fašistovski učiteljski sindikat.

Dne 15. t. m.

so stopili v veljavo v Trstu in okolici Gentilejevi učni načrti in predpisi za osnovne šole.

«Mladika» 1924

1. štev. je izšla z bogato in raznovrstno vsebino.

Letnik «Mladike» 1923

se še ves dobi. Cena broš. 112 Din., vezan 152 Din.

Za slovanski veronauk

v Italiji so se zavzeli škofje v Jugoslaviji. Poslali so posebno spomenico papežu. Vatikan je odgovoril, da stoji vedno na stališču Benedikta XV., da se mora poučevati verstvo v materinem jeziku. Kar pa se tiče slovanskih duhovnikov v Italiji, je Vatikan storil vse korake, toda žal da ima v Italiji vezane roke.

Rimski banket.

Ob priliki poroke, ki se bo te dni vršila v Rimu med gospodom Lahom in gospodično Srbijo, po domače Jugoslavico, bodo v Rimu priredili imeniten banket, po domače pojedino. Od vseh strani prihajajo darovi. Gospod Mušolin je poslal 30 hl šampanjca in maršale, gospod Pašič pa 30 telet. Matildo iz Koludrovice so povabili, da bo štruklje kuhala. Pepo bo pa janca cvrl. Želimo, naj bi zakonska zvestoba in ljubezen trajala delj časa kakor banket.

«MLADIKA»

Družinski list s podobami. To je naslov mesečniku, ki ga mora imeti vsaka slovenska družina. «Mladika» izhaja prvega dne vsakega meseca. Izdaja jo Družba sv. Mohorja na Prevaljah. Letna naročnina znaša 100 Din. Naročnino naslovite na Upravo «Mladike», Prevalje, (Jugoslavija). — Slovenske družine, naročite «Mladiko» in pokažite jo prijateljem!

Kaj pravi politika?

Os, okoli katere se suče vsa sedanja evropska politika, je vprašanje nemške vojne odškodnine. Vsa druga vprašanja so postranska, stojijo samo v ozadju. Francoz trdovratno zahteva vso odškodnino. Nemec pa se obupno brani: «Ne morem». Francoski pritisk in nemški odpor pa sta polagoma vničila nemško gospodarstvo.

ANGLEŽEM TO NI VŠEČ.

Anglija je industrijska država in Nemec je bil prej njen najboljši odjemalec. Kakor je podeželski trgovec vesel, če imajo kmetje dovolj denarja, da pri njemu kupujejo in plačujejo, pravtako ga mizerija kmeta žalosti, ker trgovec ve, da bo malo prodal in še manj denarja potegnil. Istotako je z Angležem.

ANGLEŠKI INTERESI.

Ker pa Nemec nič ne naroča na Angleškem, so tu velike tvornice zaprte. Posledica tega je strahovita brezposelnost na Angleškem. Angležu je torej mnogo na tem, da se Nemčija krepi, da bo zopet naročevala in plačevala. Če pa se hoče to doseči, je treba znižati odškodnino, ki jo Francoz tirja od Nemca, na najnižjo svoto.

FRANCOZ PRAVI: TEGA PA NE!

Francozu je na tem, da Nemca tišči in ga še nadalje ubiva. On se boji Nemca kakor hudič križa. Ako si Nemec opomore in pride zopet k moči, se bo maščeval in bo Francoski povrnil zob za zob. Da se pa to ne zgodi, je treba Nemca pritiskati in zahtevati tako odplačevanje odškodnine, da si sploh ne opomore.

ANGLEŠKI IN FRANCOSKI INTERESI SE KRIŽAJO.

Angež in Francoz pa sta bila stebra prejšnje «Velike antante», to je zveze velikih držav. Sedaj je ta zveza le še na papirju in Angež in Francoz sta si danes očitna nasprotnika.

FRANCOZ IŠČE PRIJATELJEV.

Najprej je šel Francoz na delo. Obiskal je Poljaka, ki ga je tudi takoj zase pridobil. Tudi Poljak se boji velike Nemčije, saj se je poljska država zgradila na ruševinah Nemčije. Od Poljaka je Francoz stopil k sosedu Čehu. Temu je povedal, da se ima zahvaliti le njemu za samostojnost. Čeh ga je takoj objel. Francoz je šel proti jugu in je prišel do Jugoslavije. Ker je vedel, da vlada tam denarna stiska, je prinesel s sabo 300 milijonov, katere je dal Jugoslaviji na posodo, če bo dobra in bo z njim držala. Jugoslavija je Francoza takoj objela; če ga je tudi poljubila, ni znano.

ANGLEŽ TAČAS NI SPAL.

Francoz je hiter in je pletel prijateljske zveze z veliko naglico. Tekel je, kakor bi šel gasilce klicat. Angež je sicer bolj počasen, pa zelo previden. Angež jo je udaril v Italijo in v Španijo. Obe ti državi sta zato, da se Nemčija zopet poživi. Angleški prvi minister je naredil kralju in kraljici potni list in ju je poslal v Rim. Naročil jima je še: «Glejta, da rimskega kralja objameta in poljubita; vem sicer, da Vama ni dosti na tem, toda Lahi dajo silno mnogo na to». In tako se je zgodilo. Ravnotako je španski kralj obiskal Rim. Na ta način je Angež zvezan z Italijo in s Španisko in tako je Francoska od treh strani obkoljena. Koncem tega meseca ali v začetku februarja so napovedali velike vaje angleške, italijanske in španske vojne mornarice v Sredozemskem morju pred očmi Francoske.

ANGLEŽ RIJE NAPREJ.

Proti «Mali antanti», ki se je zaobljubila francoski ljubezni, podpira Angež Ogre in Bolgare, ki venomer zbadajo in delajo sitnosti Jugoslaviji. Mari mislite, da bi imel bolgarski minister Cankov tako oster govor proti Belgradu, ko bi mu ne bil obečal Angež podpore?

ANGLEŽ PRITISKA GOSPODARSKO.

Francoski frank je silovito padel in med vzroke štejejo tudi angleške špekulacije. Nadalje je poslal Angež noto Jugoslaviji, ki si je izposodila pri Francozu 300 milijonov, da naj najprej njej povrne stare dolgove, potem šele naj dela nove dolgove. To je jasno povedano. Istotako noto so prejele druge države, ki so dobile denar od Francoza. Na drugi strani pa se države oberožujejo kakor nikdar prej. Danes je Francoska prva vojaška sila na svetu in vse države si izdelujejo topove, bojne ladje in letala. Evropsko ozračje je polno elektrike.

NERAZUMLJIVA POT.

Iznenadilo pa je ves svet, ko je Jugoslavija naznanila svoj sporazum in svojo zvezo z Italijo. Te dni bosta Pašič in Ninčič v Rimu, kjer bosta podpisala usodno pogodbo. Kaj sta dala, je znano, kaj sta dobila, še ni znano. Anti nista dobila mačke v žaklju?

NAŠA POŠTA.

Robič. K prvi točki: pošljite podatke kakemu državnemu poslancu; k drugi: smo pisali pošti, doslej nimamo odgovora. Pišite Vi uradno na poštno ravnateljstvo. Zdi se, da zadeva še ni rešena, drugače bi jo posebe imenovali v odloku.

A. S. Jelšane: Se bomo natanko informirali in nato odgovorili.

Krasno: Ako tisto priobčimo, nas spravijo na vislice!

Ž. na Vipavskem: Potni list v Rusijo izda podprefektura. Vizum napravijo v Rimu, kjer je ruski podanik.

I. F. Rihenberk: Pošljemo ček.

F. G. Kopriva: Glede predlaganega dobite pojasnilo v pismu.

Janeževo brdo: Hvala, dobite ček.

M. B. Idrsko: Vse v redu.

Preganjanje le koristi pravični stvari.
Dr. Krek.

Policaj, orožnik in plačilo.

Slovenski karbinir, ki služi na tržaškem ozemlju in je ostal zvest pristaš svojega ljudstva, naj je poslal pismo, ki ga tu objavljamo:

«Dragi Mali list! Zadnjikrat si prinesel članek «Prepovedana pot iz Matenje vasi v Lozice», v katerem se je pripovedovalo o tatvini krave v Matenji vasi. Tajni policist in orožniki so našli tatu in so nato zahtevali plačilo zato v znesku .... lir. Dopisnik je vprašal, ali imajo pravico orožniki zahtevati plačilo ali ne.

Dolžnost orožnikov.

Jaz podpisani orožnik poznam dobro policijski in orožniški zakon; zato me boli slišati take reči, ki jih žalibog tudi sam dostikrat dočakam. Ker pa ljubim pravico in poštenost, čutim, da sem dolžan seznaniti uboge naše trpine po deželi z orožniškim zakonom, da ne bodo trpeli škode po krivici; zakaj vem, da si sami ne znajo pomagati. Dragi Mali list, moja srčna želja je, da sporočiš našemu ljudstvu spodaj navedeno postavo.

Kaj pravi postava?

Orožniška postava pravi, da ne sme orožnik pod nobenim pogojem zahtevati ne sprejeti plačila za delo, za uslugo, ki jo je bil dolžan storiti po svoji službi. Ako pa je orožnik zahteval plačilo, ima prizadeti pravico, da se pritoži pri tenenci ali pri komandu dotične orožniške kompanije; če pa tukaj ne najde pravice, naj se pritoži na «Comando di legione reali carabinieri» v Trstu (via Cologna).

Tajni policaj in odškodnina.

Nadalje pravi naša postava, da sme tajni policist ali agent smo tedaj zahtevati odškodnino, ako je bil kam zasebno povabljen, na plese, ali pa za spremljevanje kake osebe po nevarni poti.

(Nadaljevanje pride).

Človek ni rojen sebi — ampak dovovini! — Ciceron.

Kotiček za smeh.

Najvažnejša opravila nekaterih Slovencev v prihodnjih tednih:

Poslanec **Šček** že dva tedna kupuje zidarske žlice, da si bo odkidal vse blato, ki ga je nanj nametala Edinost. — **Uredniki** Edinosti pojdejo o Veliki noči k spovedi na Montuzzo in se obtožijo, da so po krivici metali blato na poslanca Ščeka v času, ko so mu fašisti stregli na življenje. Kapucin jim da odvezo, ker so delali po navodilih drja Wilfana in drja Slavika in so denarno odvisni; za pokoro vsak 10 roženkrancev. — **Dr. Wilfan** gre k spovedi na sv. Goro, ker je dopustil, da se je po Edinosti blatil posl. Šček. Dobi od patra odvezo, ker je bil samo orodje v rokah drja Slavika, ki mu ukazuje kakor Srečko Kumar klavirju. Dobi odvezo, brez pokore. — **Dr. Slavik** gre k spovedi na sv. Višarje, ker je komandiral uboge urednike. Odveze sploh ne dobi.

Poročilo iz Argentinije.

Iz Montevidea v Argentinji je poslal neki delavec, ki je delal do lani v trški ladjedelnici, pismo, iz katerega bodo javnost zanimali tile slavki: «Po svojem prihodu sem delal en teden pri tramvajski službi, sedaj montiram neke stroje sredi mesta. Rabijo me, ker znam laški in mi plačajo 1.80 pesos na dan, kar znaša približno 30 lir. Sicer pa Vam povem, dragi starši, da vlada tu brezposelnost kakor povsod. Po vseh kotih dobiš brezposelne, ki zbirajo star papir po ulicah. Za enkrat imam stanovanje v «Hotelu za naseljence», kjer — da povem po pravici — vlada kar največja nesnaga in jemo slabo. Toda potrpeti moram, zakaj kdor hoče vzeti v najem posebno sobo v privatnih hišah, mora plačati vnaprej stanovino za 2 do 3 meseca, to je 20 do 30 pesos (340 do 510 lir). Vsak dan prihajajo Evropejci. Samo v dveh dneh (14. in 15. dec.) je prišlo 14 parnikov, ki so šli do Buenos Ayresa z 8000 izseljenci. Tu je že zelo toplo. Te dni so odprli morske kopeli in iz vseh strani prihaja gospoda se kopat...»

KRATEK POPIS ARGENTINIJE.

Argentinija meri 2 milijona 800 tisoč kvadratnih kilometrov; torej je v primeri z Italijo devetkrat večja. Prebivalcev ima pa 8½ miljonov; Italija ima 4½ krat toliko ljudi. 70 od sto vsega prebivalstva je pravih Argentincev, 12 od sto (torej 1 miljon) je Italijanov, 11 od sto pa Špancev.

Argentinska narava.

Prvotno so se razločili v vsej Argentiniji trije deli: gruščasti, grmičevji in travnati del. Kultura je spremenila velik del Argentinije v pravo žitnico in v živinorejsko deželo. To pravijo tudi številke: 65% vsega izvoza sestoji iz živinorejskih produktov, 26% pa iz kmetijskih pridelkov. Ovce, prašiči in konji so tam doma. Izvažajo žito, koruzo, oves, meso, mesne izvlečke, volno, kože. Uvažajo pa železnine, jeklenine in tkanine.

Argentinska mesta so:

Buenos Ayres ima 1.6 mil. prebivalcev (za dobrih šest Trstov) in leži ob izlivu reke La Plata. Drugo mesto je Rosario z 200.000 prebivalci (za šest Goric). Mesto La Plata ima 90.000 ljudi in je sedež argentinske vlade, Cordoba 100.000, Tucuman 80.000 stanovalcev.

Naslovi:

«NOVI ROD», mladinski list (s slikami). Naslov uprave: Trst, via Udine 35. — «MLADIKA», družinski list (mesečnik s slikami). Naslov uprave: Prevalje, (Jugoslavija).

«NAŠ ČOLNIČ», glasilo prosvetnih društev na Primorskem. Naslov uprave: Gorica, Riva Piazzutta 18.

«SOCIALNA MISEL», časopis za socialna vprašanja. Naslov uprave: Gorica, via Carducci 4.

«GOSPODARSKI LIST», (mesečnik). Naslov uprave: Gorica, Corso Verdi 37.

PODLISTEK

Skalnica pri Jelšanah.

Grad Skalnica leži v Liburniji, ki spada sedaj na Notranjsko, od Ljubljane 10, od Reke 2 milji. Ime Skalnica pride od mnogih peči in skal, ki so tu v veliki množini razsejane. Okrog gradu vidiš same skale. Pozimi veje tod močan veter. Grad stoji na visokem hribu in takoj pod njem sta dve kmečki hišici; v bližini ni ne vasi ne hiše. Na vrhu gora se nahaja hišica, do katere pa si skoro nihče ne upa zastran groznih goščav, ki se raztezajo tja do turških dežel.

Okolica Skalnice je plodonosen okraj za tolovaje, ki potnike napadajo in morijo. Deželna gosposka kranjske dežele je dala krčmarje ob cesti, tistega v Skalnici, v Lipi, v Dolenjah, ujeti in v Ljubljano prepeljati, kjer so bili zaprti na gradu, ker so ropárjem potuho dajali s tem, da so jim dajali jedačo in pijačo. Da bi omogočili trgovcem pot v Reko na sejme, je gosposka naročila kmetom, da so ob semanjih dnevih nastavili ob poti straže, tako da so se smeli sejmarji nemoteno vračati z Reke domov. Tako so prišli do neke varnosti.

V teh krajih redijo jako trpežne konje. Sedanji graščak ima lepo kobilarno. Pred dvema letoma je graščina popolnoma pogorela. Dne 26. februarja 1687. je neki mož lastno ženo ustrelil s pištolo. Ta zlobnež je šel z ženo na Reko, kjer, jo je spravil k spovedi in k obhajilu, ker ji je hotel vzeti le telo, ne pa duše. Ko sta se vračala, jo je v bližini Skalnice umoril, nakar je zbežal.

Pred časom je bil grad last gospodov Bardarini. Eden teh Bardarinov je bil en čas ritmojster v hrvatski telesni kompaniji na dvoru na Kur-Saksonskem. Tega ritmojstra so povzdignili v grofovski stan. Vzel si je za slugo nekega krščenega Juda. Ko je sluga opazil, da je gospod precej petičen, ga je ponoči, ko je trdno spal, umoril. Odrezal mu je grlo. To je tajno storil. Nato je zahteval, da osedlajo dva konja. Enega je zajahal, drugega je vodil za uzdi. Tako je krščeni Jud ubežal.

Leta 1687. je prešel grad v last Andreja plem. Oberburga. (Tako je pisal Valvazor l. 1689. Drugič priobčimo zgodovinske podatke iz Podgrada).

O Jablanici pri Bistrici

piše slavni Valvazor leta 1689 takole:

Grad Jablanica leži na Notranjskem 9 milj od Ljubljane in tri od Reke. Včasih so ga prištevali k Liburniji, dandanes pa na Gorenjo Pivko. Grad stoji na precej visokem hribu sredi gorovja, ki meji na divje gozdove.

V tej graščini, ki je zgrajena po starih šegah, sta dve kapeli, prva je posvečena v čast sv. Florijana, druga v čast sv. Uršule. Takoj pod graščino v dolini stoji velika in lepa kmetija. Ime ima graščina od divjih jablan, ki precej pogosto rastejo v okolici. Jablanica pomeni mala jablan.

V starih časih so imenovali Rimljani ta kraj «Ad malum», kar bi moglo imeti dva pomena: pri slabem, pri hudem (Sed libera nos a malo = temveč reši nas hudega), ker je okolica obdana od pustih, divjih gozdov, ki se vlečejo doli do turške dežele, beseda pomeni lahko tudi jablan (Lahi pravijo jabolku v čistem jeziku la mela), ker je tukaj rastla izredno velika jablan, ter so Rimljani, ki so tod mimo hodili, imenovali ta kraj pri jablani.

Graščina je bila včasi last nekega gospoda Jurija Haller, kasneje gospodu Cvetkoviču (Zuetkouiz), potem plemenitim de Fini in sedaj gospodu Vincencu Lazarini-ju.

GOSPODARSTVO

Davek za vzdrževanje cest.

(Poroča drž. posl. Virgilij Šček).

Od 1. januarja tega leta smejo dežele in občine uvesti popolnoma nov davek. To je prispevek za vzdrževanje cest. Dežela ali občina naloži ta davek zlasti takim društvom ali osebam, ki po svoji trgovini, obrti ali kateremkoli vzroku bolj kakor drugi obrabljajo cesto, ki jo je dolžna vzdrževati dežela ali občina.

VIŠINA TEGA DAVKA.

Ta celokupna letna doklada pa ne sme znašati več kakor eno tretjino svote, ki jo izdaje dežela ali občina za vzdrževanje svojih cest.

KAKO SE TO DOLOČI?

Za podlago za izračunanje tega davka služi vedno drugo preteklo leto. Povejmo še bolj jasno! Cestni davek za 1925. se bo naložil na podlagi izdatkov leta 1923. Županstvo bo izračunilo, koliko je stalo vzdrževanje občinskih poti leta 1923. Zgled: sežanska občina izračuni, da je stalo leta 1923. vzdrževanje poti 9000 lir. Občina sme torej naložiti davka za l. 1925. največ eno tretjino, to je največ 3000 lir. Ta davek porazdeli na občinarje, kakor sem že gori povedal.

NAVODILO OBČINAM.

Pri obremenjevanju posameznih občinarjev se mora občinski svet ozirati na vrsto transportnih sredstev (ročni voz, voz za vprego, kareta, avtomobil, kamijon itd.), ozirati se mora na čas, koliko je ta in oni občinar rabil in obrabljal cesto, ozirati se mora na težino transportnih sredstev.

PRAVICA DEŽELE.

To cestno vzdrževalnino sme tudi dežela sama v svojem interesu razpisati. Še več! Dežela sme v interesu občin ta davek naložiti kot enoten znesek za vso deželo, pri čemer seveda odpade posebna vzdrževalnina v prid občin. Toda v ta namen je treba, da soglaša s tem toliko občin, da tvori prebivalstvo teh občin vsaj dve tretjini vsega prebivalstva v deželi.

KAKO PA SE V TEM SLUČAJU BREME RAZDELI?

Deželni odbor ima pravico, da izračuni svoto za vzdrževanje cest in da potem to svoto pravično razdeli med vse občine. Toda deželni odbor mora pritegniti v svojo sredo dva deželna poslanca in tudi obe največji mesti dasta po enega zastopnika.

—«-»—

100.000 hl vina in mošta

letno smejo nove dežele izvoziti v Avstrijo za znižano carino. Te pravice pa so se poslužili skoro izključno le Trentinci, dočim so Vipavci in Brici ter Istrani molčali.

Škedenjski plavži.

Vlada pravi v nekem sporočilu, da bo tekom dveh mesecev 700 delavcev in uradnikov zaposlenih pri notranjem delu v plavžih, pri čemer da niso všteti težaki, ki se bodo rabili pri nakladanju in odkladanju, izkrcavanju ter vkrcavanju. Samo dejanjem verujemo, obljubam nič več!.

Tržaški davki.

Župan opozarja, da so seznamki davkov na ogled do 31. januarja in sicer v mestni hiši, 1. nadstr., soba št. 41., in sicer od 8½ do 12½. Gre za davek na obrate in prodajalne, davek na bivanje, na posle, na živino, na vozove, na pse, na licence, na klavirje in biljarde.

—«-»—

Koze v Istri.

Pulska prefektura sporoča, da morajo vsi tisti, ki so dobili dovoljenje za rejo koz od 1921 do 31. dec. 1923., obnoviti prošnjo na kolkovanem papirju od 2 lir. Orožniki so dolžni, da naznanijo vsakega človeka, ki bi pasel kozo v gozdu ali na tujem posestvu ali pa ki bi pasel koze na kateremkoli zemljišču, ne da bi bile zavezane z vrvjo.

—«-»—

Cene v Istri v zadnjem tednu. Vino črno: Piran 140, Motovun 120 — 140, Oprtalj 120 — 150. Vino belo: Piran 120, Motovun 100 — 140, Oprtalj 110 — 130 L. Domače olje: Piran 5.80, sicer pa so cene od 6 — 7 L. Živina, govedo žive teže 3.50 do 4.60 L. Teleta žive teže 5 do 7.50 L. Mleko: Roč 70 stotink, Piran 1.30, Oprtalj 1.50 L. Seno: slabo 25, najboljše 40 L.

Dober pomoček zoper uši pri živini: v loncu ali piskru se med vodo saje dobro vmešajo, in s mešanico ušiva žival dobro spira!

Po čem je lira?

Dne 23. jan. si dal ali dobil:
za 100 dinarjev — 26.40 L.
za 100 č. kron — 66.70 L.
za 1 dolar — 23.— L.
za 1 funt — 97.25 L.
za 100 fr. frankov 103.80 L.

Kaj nam z dežele pišejo

IZ DOLINE.

Tatvine so pri nas na dnevnem redu, kradejo perilo, kokoši, živino. Tako je prejšnji teden proti večeru zmanjkala najemniku (kolonu) tovarne Venezian krava iz hleva. A ravno ob istem času se je vračala neka ženska z vozom iz Doline v Prebeneg. Blizu vasi pa priteče k vozu krava z verigo okrog vratù; v bližini pa so stali tri moške postave. Ko so zapazili ženo z vozom, so zbežali, bili so tatovi. Takò je po čudnem naključju prišla krava zopet k svojemu gospodarju.

Te dni smo izvedeli žalostno novico, da je v Rajhenburgu na Štajerskem umrla hčerka bivšega našega nadučitelja, **Mira Jereb.** Revica je dolgo hirala in na smrt bolna je morala iti iz naših krajev, ker so brezsrčne oblasti odbile očetu državljanstvo. Vsi sočustvujemo z ubogimi starši; učenci dolinske šole so tudi poslali pismeno sožalje svojemu bivšemu učitelju. Naj ji bo lahka štajerska svobodna zemljica!

Ubogi, onemogli stari ljudjè se pritožujejo, da jim je občina odtrgala še tisto malo podpore. ki so jo dosedaj dobivali; drugi pa se pritožujejo nad nenosnimi občinskimi dokladami. Čemu vse to? Menda zatò, da more nekdò dobivati mastno plačo za par ur dela na dan.

Kako se pravi temu? Vnebovpijoči greh.

DOBROPOLJE pri Trnovem.

V nedeljo 13. t. m. zjutraj okrog ene ure je v Dobropolju na gospodarskem poslopju posestnika Fr. Janežič št. 5. nenadoma izbruhnil požar. Trinajstletni sin Jože je prvi zapazil nesrečo in hitel v hlev odvezovat konje in drugo živino. Kmalu je strop v hlevu pregorel, goreče tramovje je padlo na tla. Oče je skočil po sina, da ga reši iz plamenov, kar se mu je posrečilo. Sina je prinesel nepoškodovanega iz hleva, a pri tem je sam dobil nevarne opekline na nogah, vsled katerih še danes leži v postelji. Zgorelo je gospodarsko poslopje, vse seno, orodje, trije vozovi in en teliček. Sosedje so zabranili, da ni zgorela še hiša št. 5. in da se ni ogenj razširil po vasi. Nesrečni pogorelec je sicer zavarovan, a celotna škoda daleč presega zavarovalnino. Kako je požar nastal se še ne ve.

JELŠANE.

V naši občini pridelajo najboljši kmetje življenja za **dva do tri mesece.** Vse drugo je treba kupiti. Ako se hočemo preživeti še drugi del leta, ako se hočemo obuti in obleči, moramo sekati še ostanke bukovih, jelšjih in cerovih drv. Glavarstvo nam je prepovedalo drva sekati in da nam to dovoli, moramo potrositi nekoliko lir ter izgubiti eden ali dva dni. Ukloniti pa se moramo, ker nas gozdarji strašijo. **Davčni urad** pritiska, da moramo davke plačati. gozdarji pa nam branijo v gozdu sekati, češ, treba varčevati. To je vse prav, tudi mi znamo, da so gozdovi koristni, ali kje naj vzamemo. da bomo davke plačali? **Včasih se je dalo živeti.** Pred vojno so kmetje spravili letino od sv. Mihaela, najkasneje do sv. Martina. Nato so šli moški z doma za pet do šest mesecev. Malo hiš se je dobilo, da bi ljudje doma ostali. Šli so na Hrvatsko, v Rumunijo, na Rusko, na Nemško, v Ameriko. Zdaj pa vsega tega ni! Mi vsi s strahom gledamo, kaj bo iz tega nastalo? Ali gremo na boben ali zopet v vojno?

*

Pri nas imamo vzorno šolo. V enemu razredu ni niti šolske table. Otroci se učijo seštevati kar na prste. Okna so tudi zelo lepa. Ker je potrebno, da otroci ven ne gledajo, se okna sploh ne umivajo več; zato se vobče skozi ne vidi. Naše peči pa so take, da jih mislimo poslati na prihodnjo svetovno razstavo v Pariz, kjer upamo dobiti prvo nagrado.

KOPER.

Kmet Fr. Ivančič se je poročil 19. jan. po novih postavah. Vzel je Marijo Sevarin. Ob 10. uri sta šla v cerkev, ob 11. uri na županstvo. Ob 11. uri si je župan odel pas. Potem je izrekel besede: «Potem, ko sta svojo zvezo posvetila v cerkvi pred Bogom, je prav, da tudi domovinski zakon potrdi vajino prisego zvestobe in ljubezni.» Nato je župan prebral nekaj odstavkov iz postave, ki se nanaša na zakon. Tajnik je sestavil zapisnik (verbale), ki ga je župan prebral, nakar so ga vsi podpisali.

VREMSKI BRITOF.

Že za časa Francozov so pri nas premog kopali in dan sv. Barbare so rudarji vselej slovesno praznovali. Tako tudi letos. Predpoldne slovesna maša, popoldne pa so se zbrali rudarji na zabavo. Kar so prišli k zbranim rudarjem nekateri priseljeni Lahi ter so začeli domačine psovat s ščavi. Naši so jih lepo mirno prijeli in jih posadili ven na hladno. In čujte, kaj se je zgodilo! Mesto da bi orožniki aretirali hujskače, ki so dražili mirne domačine, ter zajeli nekatere. Dva dni so jih lovili ko zajce. Ker jih doma ni dovolj, so naročili en kamijon orožnikov, da so polovili vse osumljence. Nato so jih zvezane peljali ob najhujšem nalivu v zapore. Na sveti večer so jih vse izpustili, minolo sredo pa se je vršila obravnava v Trstu. Vsi so bili oprošćeni, le eden je bil pogojno obsojen. Pomislite koliko trpljenja za nedolžne: od sv. Barbare do novega leta niso nič zaslužili, razen tega koliko stroškov za odvetnika! Uboge družine!

KOZJANE v Brkinih.

Zima nam je pobrala dva moža, prava moža, Petra Družino pd. Čotnika in Jožefa Bembiča, očeta 10 otrok. Prvi je bil silen delavec. Med vojsko je pomagal vsem družinam, ki so imele moške na fronti. Drugega je spravilo na oni svet trpljenje in trudno delo. Da, da, pri nas je delo strahovito težko. Vse je v strmini: polje, travnik, vinograd.

DEBIASIO & DOMENIS
TRST
Skladišča in pisarna: Via Coroneo 13 in v prosti luki št. 2 vrata 15.
TELEFON 12-34
Uvoz in izvor italijanskih, čeških in nemških steklenin, čeških in nemških šip vseh mer, češkega porcelana, domače in inozemske prstene posode, opletenih steklenic, emailiranih železnih posod i. t. d.
Ekskluzivna zaloga za Julijsko Benečijo prstene bele in dekorirane posode «Anelli», po neverjetno nizkih cenah.

Dr. A. Grusovin
v Gorici: Piazza Vittoria (Travnik) v hiši Paternolli 21
Specijalist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože, perfekcijoniran na dunajskih klinikah.
Sprejema od 9-12 in od 3-7 pop.

Steklene šipe
vsake vrste in mere. Prodaja na debelo in drobno. - Postrežba na dom. - Cene zmerne. Piazza Oberdan št. 3 (Hotel Europa) tel. 44-23.

Zobozdravnik
dr. Lojz Kraigher
specialist za bolezni v ustih in na zobeh
sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila
v Gorici, na Travniku 20 (Piazza della Vittoria)
od 9-12 in od 3-5.

POZOR!
na staro slovensko tvrdko
Ant. Breščak
z največjo zalogo pohištva na Goriškem z lastno tovarno v Gorici, Via G. Carducci 14 (prej Gosposka ulica) in V. C. Favetti št. 3
Razprodajam pohištvo po jako znižanih cenah. in sicer

Omare . . .	od 200	lir	naprej
posteljnjake .	„ 90	„	„
vzmeti (šušte)	„ 70	„	„
blazine . . .	„ 60	„	„
kompletne spalnice	800	„	„

Velika izbera navadnih in finejših sob kakor tudi železnih posteljnjakov.

Zobozdravniški ambulatorij
Zobotehnik
M. Godina
Via Genova št. 13 prvo nad.
TRST
od 9-1, od 3-7
— ob nedeljah od 10-12 —

MALI OGLASI

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvrdka **Gastone Dolinar Trst - via Ugo Polonio 5.**

Cene oglasov: za en centimeter višine v eni koloni štiri lire. Popusti: pri 5 kratni objavi 5 od sto, pri 10 kratni 10 od sto, pri 26 kratni 20 od sto, pri 52 kratni 30 od sto popusta.

V NABREŽINI

je za praznike bilo tako mrzlo, da je kamenje pokalo. Nekaterim kamnosekom, ki so imeli sveže iz kamnolomov dvignjeno kamenje, je mraz naredil škode po več tisoč.

. . .

Enemu obrtniku v Nabrežini je bilo odmerjenega **obrtnega davka 4.000 L.** Najbrže pa celo leto ne bo imel 4000 lir čistega dobička. Tudi drugim je odmerjen tako visok davek, da se s strahom prašujemo: kam pojdemo po lire?

Op. ur.: Samo dvoje je mogoče. Ali je oblastvo zlobno, da Vas hoče izgnati z domače grude, ali pa je neumno, potem pa ne spada na tisto mesto.

RIŽANA.

Vsled silnega deževja, ki je šlo iz oblakov kakor iz škafa, je Rižana stopila iz bregov, tako da je poplavila vso cesto in je segla voda skoro do postaje v Lazaretu.

KOMEN, 17. jan.

Danes smo pokopali našega občinskega tajnika Franca Šuca, starega 56 let. Pokojnika je spremilo zelo veliko število prijateljev, znancev in občinarjev na zadnji poti, saj ni čudno, ko je bil pokojnik močno priljubljen pri vseh občinarjih. Med sprevodom smo videli gospoda župana Josipa Žigona, vse občinske uradnike itd. Pevski zbor mu je zapel pesem ločitve, pri čemer se je marsikatero oko zasolzilo, zlasti tedaj, ko se je zaslišalo in je vse navzoče pretreslo ihtenje pokojnikove soproge in treh nedoraslih otrok. Družini izrekamo iskreno sožalje, pokojnik pa naj v miru počiva. Anton Jurca.

BARKA v Brkinih.

Kaj naj vam pišemo? Oglje dajemo po 40 do 45. Marca 1923. smo ga dajali po 25 — 30! To je bilo gorje, da se Bogu usmili! Še gre in cena se drži, ker Trst vse požre in konkurence iz Jugoslavije ni. Ko pa se pobota Rim z Jugoslavijo, nam bo zopet gorje. Premišljujemo, kaj bomo jedli. Vse naše življenje tiči v gozdu: drva in oglje, to je naše bogastvo. In če nam tu odmanjka, smo na tleh.

KOZINA.

Pri nas imajo železničarji svoj fašij, ki je imel preteklo nedeljo svoj občni zbor. Za predsednika so izvolili cav. Antonio Marin, odborniki pa so: Cosolo Maks, Krbovčič Anton, Metlika Stanko, Kos Franc, Bolčič Jakob, Glavina Venceslav; pregledovalca računov: Kolerič Janko in Emil Štanta.

Dolžnost pravega Slovenca

Vsak razsoden gospodar mora uvideti, da je nespametno in škodljivo, biti v hiši brez lista, ki brani in varuje njegove gosp. koristi. To so ljudje razumeli in zato se naročniki Malega lista pridno oglašajo, njih število raste. Povedati moramo, da je še mnogo, zelo mnogo slovenskih družin, ki bi se lahko na list naročile, pa tega niso storile.

NEVARNOST.

Pomislimo malo na naše težke razmere! Izgubili smo slovensko šolo in naši otroci se poučujejo v jeziku, ki ni jezik našega ljudstva. Slovenska vzgoja in slovenska izobrazba je končana in bojimo se da bi ne prišli časi, ko bodo otroci slovenske krvi pozabljali naš lepi književni jezik, ko ne bodo mogli več čitati slovenskih pesnikov in pisateljev, ker jih ne bodo več razumeli.

ŽALOSTEN ZGLED.

Ne mislite, da slikamo prazne strahove in plašimo po nepotrebnem ljudstvo! Naša beseda je žalostna, a krvavo resnična! Kdor ne veruje, naj pogleda čez mejo med Rezijane! Vlada jim je vsilila italijansko šolo in danes ubogi ljudje ne znajo več književne slovenščine. Kmet v Reziji ne razume več napisati slovenskega pisma, njemu je slovenska knjiga tuja, on ne ume slovenski niti več čitati. Ubogo rezijansko ljudstvo ne ve nič, kdo je Jurčič, kdo Prešeren, kdo Vodnik, kdo Stritar! Nikdar ni še nič slišalo o Simonu Gregorčiču, nikdar o Kreku, o Erjavcu, o Slomšku, o Mahniču!

Revežem ni ostalo od slovenstva nič, razen krvi in domačega narečja. Rezijani ne znajo ne slovenščine in ne italijanščine, ne čitajo ne slovenskih in ne italijanskih knjig, postali so najbolj nezavedni in zaostali del slovenskega naroda.

KAJ BO Z NAMI?

Enako usodo kakor Rezijanom hočejo pripraviti oblastniki tudi nam. Saj sami trdijo, da si moramo vzeti za zgled Rezijane in postati taki, kakor so oni.

ROJAKI!

Mi mislimo, da se ne bo to zgodilo nikdar, niti v stoletjih ne, to da pod enim pogojem: da ostane slovensko ljudstvo zvesto svojemu jeziku in se z gorečo ljubeznijo oklepa svojega dobrega časopisja. V družinah, kjer se bo čital Mali list, tam se bo ohranil naš jezik.

Ko bodo zvečer sedeli otroci pri ognjišču in bo eden izmed družine čital na glas slovenske knjige in liste, se bo odprlo mlademu rodu srce in lepa govorica naših očetov bo pognala v njem korenine. Časnik bo postal naša šola, naš učitelj in vzgojitelj.

Vzdignite se torej in širite Mali list od hiše do hiše, od družine do družine.

DELAVSKI VESTNIK.

Ljudstvo v revščini.

V Labinju v Istri se danes razlega samo en krik: odprite premogokop, ki je dajal živeža 8000 ljudem! Delavske družine so brez zaslužka in kar je bilo delavcev iz Sardinije, so že vsi odpotovali. Domačini so mirni, toda obupani. Edino eno željo gojijo: da bi se mogli izseliti v tujo zemljo, da bi našli, česar jim domovina ne more dati: kruha.

Kaj je tega treba?

Premogokop je velik in bi lahko obratoval, toda bogatini so se utrmili, da ga ne bodo odprli, ako jim vlada ne vrže toliko in toliko miljonov v njihove žepe. Ali je to pravica? Ako bi vladala pravica, bi se ne smeli bogatini smejati nad revščino ljudstva.

Že 40 dni je 2000 delavcev brezposelnih in tista majhna brezposelna podpora ni zadostna, da nasiti eno osebo v družini. Delavska organizacija, ki bi pomagala delavcem in bi spravila gospodo k pameti, je na tleh. Nihče ne sme ziniti, zakaj vlada vpije, da gre za obstoj države in da mora vladati sloga in edinost; kdor kritizira, je izdajalec države, je razkolnik. Na vrhu pa vlada par oseb, za njimi pa stoji brezsrčni kapitalizem.

Preganjanje naših železničarjev v Ležečah.

Naše železničarje je zadela nesreča kakor še nobena do sedaj. Začeli so jih ene **premeščati,** druge **odstavljati,** tretje pa **silijo** v nova stanovanja. Vsi naši železničarji so v Ležečah poročeni. Tam imajo svojo bajtico, kopico otrok in po kako njivico. Sedaj so bili nekateri odpuščeni oče, sin. Družina je živela samo ob plači pri železniški službi. Ali ni to grozovito? Enega so premestili iz Ležeč v Prvačino. Gospodje, ki delajo take dekrete, so **morali premestiti tudi bajto ubogega železničarja!**

Znano je, da so odpravili vse železniške čuvaje ob progi, tako da so vse čuvajnice prazne. Sedaj so dali ukaz našim železničarjem, ki imajo v Ležečah bajto in njivo, da morajo stanovati in spati v čuvajnicah. Pomislite pa, da so nekatere čuvajnice tam pod Gaberkom! Ali niso to vnebovpijoče naredbe?

Rumunija

se brani tujih delavcev. Kdor nima torej znancev, kdor nima pogodbe za delo, naj ne hodi doli!

Strti oreh št. 45. in 46. — «Napuh gre pred padcem», «Naglica ni prida».

Lupine sta poslala F. Maslo, Jelšane in I. Cuderman, Tupalice pri Kranju. Izžreban T. Maslo, Jelšane.

Naučite ljudstvo čitati, vse drugo sledi samo od sebe.

Dostojevski.

Stab. Tip. S. Spazzal, via Commerciale 8.

Knjigarna in papirnica
J. ŠTOKA - TRST
Via Milano 37
se priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi, županim, občinskim im šolskim uradom, pisarnam, obrtnikom, trgovcem in zasebnikom.
— Lastna knjigoveznica. —
Založba Vedeža, Kleinmayerjeve ital.-slov. slovnice, slov.-italijanskega in ital.-slovenskega slovarja. — Ima v zalogi vse najnovejše slov. knjige.

Zobotehnični ambulatorij
TRST, Via Settefontane št. 6, I nad.
odprt vsak dan od 8.—18. in od 15.—19. Izvršujejo se hitro in točno vsa dela z zlatom kakor tudi zobnice s kavčukom. Slovencem 10% popusta kakor tudi plačilo na obroke. Delo zajamčeno.
EGIDIJ SCHIFFLIN, koncesijonirani zobotehnik.

Čevljarnica FORCESSIN
Je najboljša zaloga z dobrim blagom.
Trst, via Caprin 5 pri Sv. Jakobu
podružnica via Udine 2.

Al' iščete čevljiče
Za dekliče in fantiče?
Kakšne imajo radi
Ta stari in ta mladi?
Eleganca, trajnost, nizka cena,
To troje je največjega pomena.
Največji magacin
Ima Forcessin
V ulici Caprin.

Čevljarnica FORCESSIN
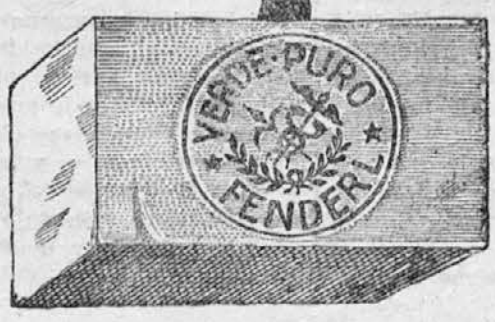
TO, KI JE BOLJŠE
ne more imeti manjše cene.
Milo Fenderl se izdeluje z največjo skrbjo na podlagi izborne in najboljše maščobe
Njegova velika popularnost je splošno priznana, ker je to milo zares najboljše vrste; ima prijeten vonj, se raztopi docela, je zajamčeno pristno in najbolj čistilno, če tudi se rabi z največjim varčevanjem.
Milo Fenderl je vredno svoje cene
PREPRIČAJTE SE!